

LIDOVÉ KROJE V PRAKTICKÉM VYUŽITÍ

VOLKSTRACHT IM PRAKTISCHEN GEBRAUCH

HORNÍ RAKOUSKO

ÖBERÖSTERREICH

Modrotisk v Gutau

Tkaní plátna bylo kdysi důležitým průmyslovým odvětvím v Mühlviertelu. Látky byly mandlovány a často i barveny. Barvířský dům v Gutau pochází z poloviny 18. století. Barvířské řemeslo se zde provozovalo do roku 1968, od roku 1982 je zde muzeum, které zprostředkovává ukázkou historické výroby modrotisku: ručně je tiskařskými formami na lněné plátno aplikován speciální lep (Papp), který zabraňuje tomu, aby se indigo v těchto místech dostalo na lněné plátno. Lněné látky se barví ve velké zapuštěné nádobě, nazývané „Küpe“ a následně se rozvěšují na vzduch. Lněná plátna jsou nejprve žlutá, pak zelená a nakonec modrá. Proces se několikrát opakuje. Nakonec se speciální lep vypere a tím se zviditelní bílé vzory. Srdcem barvířského muzea je mandl, dřevěná bedna naplněná 12 tunami žulových kamenů, pomocí kterého se látky vyhladí.

Oproti barvířskému muzeu nabízí experimentální dílna „Zeugfärberei“ různé způsoby, jak prozkoumat modrotisk a další techniky tisku i barvení. V experimentální dílně můžete poslední neděli v měsíci od 11 do 18 hodin experimentovat na vlastní pěst.

Každou první květnovou neděli se centrum Gutau promění v mezinárodní barvířský trh. Nabízí se barevná škála od tradiční, moderní a kreativní realizace starého ručního textilního řemesla. Během 20 let se trh stal jedinečným místem setkávání tiskařů a tiskařek modrotisku z Rakouska, Německa, České republiky, Maďarska, Slovenska a dalších zemí.

Franz Pötscher

www.farbermuseum.at

www.zeugfaerberei.at

Blaudruck in Gutau

Im Mühlviertel war die Leinenweberei einst ein bedeutender Wirtschaftszweig. Die Stoffe wurden gemangelt und oft gefärbt. Das Färberhaus in Gutau stammt aus der Mitte des 18. Jahrhunderts. Bis 1968 wurde hier das Färberhandwerk ausgeübt, seit 1982 ist es ein Museum. Es vermittelt die historische Herstellung des Blaudrucks: mit Hand-Druckstöcken (den Modeln), wird ein Reservierungsmittel (der Papp) auf das Leinen aufgebracht. Er verhindert, dass an diesen Stellen der Indigo auf das Leinengewebe kommt. In der Küpe, einem tiefen Tauchbecken, werden die Leinenstoffe gefärbt und anschließend an die Luft gehängt. Das Leinen ist zuerst gelb, dann grün und zuletzt blau. Der Vorgang wird mehrmals wiederholt. Schließlich wird der Papp ausgewaschen und die weißen Muster kommen zum Vorschein. Herzstück des Färbermuseums ist die Mangel, ein mit 12 Tonnen Granitsteinen gefüllter Holzkasten, mit der die Stoffe geglättet wurden.

Gegenüber dem Färbermuseum bietet die Zeugfärberei verschiedene Möglichkeiten, sich mit dem Blaudruck und anderen Druck- und Färbetechniken auseinanderzusetzen. In der Experimentalwerkstatt am letzten Sonntag im Monat von 11-18 Uhr kann man gegen eine freiwillige Spende auf eigene Faust experimentieren.

Jeden ersten Sonntag im Mai verwandelt sich der Ortskern von Gutau in den internationalen Färbermarkt. Geboten wird ein bunter Wechsel von traditioneller, moderner und kreativer Umsetzung von altem Textilhandwerk. Der Markt wurde innerhalb von 20 Jahren zu einem einzigartigen Treffen von Blaudruckerinnen und Blaudruckern aus Österreich, Deutschland, Tschechien, Ungarn, der Slowakei und darüber hinaus.

Franz Pötscher

